

Mutanti. Vypadají docela mile, ale vyklubou se z nich zlé příšery. Kostýmním výtvarníkům stačila fólie a kelímky.

V jednom filmu si scenáristé přáli demonstraci. Tak si ji udělali v Berouně na náměstí.

Starý mlýn na samotě nedaleko Berouna je ideální místo pro tři filmové štáby

BUĎU REŽISÉREM

DĚTI ARTĚK NEPAMATUJÍ

Jméno pro tábor Aertěk vymyslel Mirek Velš samozřejmě s přihlédnutím ke jménu kina Aero, ale hlavně jako nadsázku, dělal si legraci z obřího pionýrského tábora Artěk, který se konával v bývalém Sovětském svazu. Jenže dnešní děti o něm nic nevědí. Přesto je jim název tábora sympatický. „Ony si ho totiž spojily s názvem akce Czech Tek. Vědí, že tam byla hudba, táboření, že tam policajti zmlátili technaře. Tak říkají Aertek,“ krčí rameny Mirek.

FILMOVÁNÍ JE ZVLÁŠTNÍ SVĚT. TOMU, KDO PŘIHLÍŽÍ, SE ZDÁ, ŽE SE STRÍDAJÍ CHVÍLE HEKTICKÉ ČINNOSTI S NAPROSTÝM NICNEDĚLÁNÍM. ALE KDO NĚKDY ZKUSIL PRACOVAT „U FILMU“, VÍ, ŽE JE TO NEPŘETRŽITÁ PRÁCE A STRES. A VĚDÍ TO I DĚTI, KTERÉ SE PŘIHLÁSILY NA LETNÍ FILMOVÝ TÁBOR AERTĚK.

NAPSALA: **MICHAELA MATUŠTÍKOVÁ**

FOTO: **CAMPOS**

Přesně ve chvíli, kdy jsme s fotografem dorazili k mlýnu na samotě nedaleko Berouna, který organizátoři zvolili za sídlo tábora, se vlastně nic nedělo. U ohniště posedávala jedna skupina dětí, v improvizovaném kinosále druhá a na terase pod slunečníky diskutovala třetí. Ale stačilo jen chvíli poslouchat a bylo jasné, že tady probíhá velký tvůrčí proces. Každá skupina se snažila stvořit scénář k filmu, který do konce tábora natočí. Diskuse to byly bouřlivé. Co dítě, to autor. Lektori, vedoucí, prostě dospěláci, v každé skupině jeden, s nesmírným úsilím jen lehounce krotili ty nejdivočejší plány a směřovali nadšení ke skutečnému výsledku. Nezaviděla jsem jim. Na filmový tábor, ten letošní byl druhým ročníkem, se přihlašují nadané děti, každé je individualita, nebojí se mít svůj názor a prosazovat ho, no prostě žádné bábovky.

NABÝTÝ PROGRAM

Nemohla jsem rušit tvůrčí proces; a tak, než nadešel čas pauzy, jsem si povídala s „hlavním vedoucím“, ale především duchovním otcem a velkým šéfem tábora Mirkem Velšem. Jeho koncepce filmového soustředění mě nadchla. Vše je domyšleno, propracováno. Za dva týdny, které děti na

Ti, kteří stojí při filmování v pozadí a přitom ho řídí. Vedoucí, tady lektori, vybavení koňskou dávkou trpělivosti.

táboře stráví (rozděleny do tří skupin), natočí každá skupina svůj film. Což znamená začít od začátku, naučit se alespoň základy profesí, které jsou pro film nezbytné, a vytvořit dílo. Prostě i tyhle malé filmaře stále tlačí čas. Věcí, které by si chtěli vyzkoušet, je tolik, a den má jen dvacet čtyři hodiny.

Vedoucí dbají na to, aby duševní dřina byla pravidelně prokládána relaxací těla. Někdy stačí míčová hra, jindy může být dobrá bojovka v lese nebo výlet vlastně vyhledáváním exteriérů, tedy míst v kra-

Z jedné místnosti mlyna (dole) se stal kinosál. Promítá se v poledne i večer, někdy pro zábavu, jindy s výkladem.

Klapka označuje jednotlivé záběry. A dívka, která ji drží, se říká stejně.

jině, kde se bude natáčet. I obyčejnou ranní rozevčíčku může doprovázet filmová muzika.

První zkušenosti s kamerou, kurzy herectví, besedy se skutečnými filmaři a letos i se známým ekologickým aktivistou Václavem Vaškou, neboť tématem filmů má být právě ekologie, lekcí filmového střihu – to a mnohé další aktivity se střídají s promítáním krátkých i celovečerních filmů. Velká zábava je program, kterým říkájí Film aktivně. Lektorka Linda naučí děti, které se v tu chvíli stávají publikem, jak vnímat film, pokaždé na jiném příkladu, třeba i tak, že nepromítne celý film, ale ukáže ze dvou. Například kousky staré a nejnovější verze Romea a Julie.

I KRÁTKÉ FILMY JSOU KRÁSNÉ

Protože se sejdou děti, které se spolu neznají, musí první den vymyslet vedoucí takové akce, které by všechny spojily a ještě se vztahovaly k filmovému umění.

„Malovali jsme ten první den obrovský billboard a ukazovali si na jeho vzniku základy animace. Ale ten první den rozhodně nebylo umění nejdůležitější. Šlo o to, aby se děti seznámily, uvolnily se, zapatlaly se barvami. A večer jim navíc ukážeme «složené fotky»,“ vysvětluje Mirek Velš a složenými fotkami mluví o animaci ze vzniku billboardu.

Kino Aero

Jde o název nejen jednoho z nejstarších a nejlepších filmových klubů u nás, ale také o partu lidí, která vymýšlí stále nové zajímavé projekty. Happeniny, výstavy, pořady pro děti a pro všechny, kteří mají chuť se vzdělávat. Kromě promítání filmů a diskusí o nich jsou tu například kurzy filmové animace, projekty pro rodiče s dětmi a další. Když Mirek Velš přišel do Aera jako nový zaměstnanec, chtěl také přispět svým projektem a vypracoval scénář ideálního tábora. Byl přijat s nadšením, i když pak musel některé nápady trochu přizpůsobit realitě. Ideální tábor by byl pro rodiče finančně neúnosný.

ruky hned, jak se s nimi autobus rozjede z Prahy. Natáčejí se navzájem a hned večer při promítání poprvé zjistí, jaké to je, vidět sám sebe na plátně. Je to zvláštní zkušenost.

Mnoho dětí přijíždí na tábor s očekáváním, že si natočí celovečerní film. Až tady se dozvědí, že existují i krátké filmy, pět deset minut, které mají v sobě příběh a jsou krásné. A když pak v průběhu tábora zjistí, kolik času a sil je takový pětiminutový filmík stojí, pochopí, že celovečerní si hned tak nenatočí. Ale

Zelená Karkulka s babičkou a myslivcem, zatím ve veselém rozhovoru. Ale čeká je drsné psycho.

První setkání s kamerou absolvovaly tyhle děti už mnohem dřív, doma, tady se ale naučí triky profíků

Zároveň se už první den také děti seznámí s kamerou. Vlastně ji dostanou do

většinu z nich filmování tak chytne, že hned začnou plánovat, jak se jednou stanou režiséry, herci, kameramany...

MUTANTI A KARKULKA

Každý „malý“ štáb má pro realizaci svého filmu kameru, mikrofon, klapku, světla, po ruce vlastní scénář a spousta dobrých nápadů, které jim dospěláci v potu tváře pomáhají realizovat. Kde se vlastně bere všechno vybavení? „Kamery jsme dali dohromady od kamarádů, kostýmy, paruky, všechno nám popůjčovali kamarádi. Filmovou krev jsme nakoupili, ale vím, že budem muset přikoupit. Ta nikdy nestačí,“ říká Mirek Velš. A když pak poslouchám, jaké scénáře se skupinky chystají realizovat, je to jasné.

Svačina mezi natáčením. Jasně, že by se ta filmová krev dala umýt, ale jednak je drahá a pak – děti si ji opravdu užívají.

Filmaři přijeli malým kolegům představit velkou kameru. Děti nejvíc zajímá, jak je drahá.

Nikdo se se svým příběhem netají, jen zkušenější varují, že to, co mi děti vyprávějí, se v průběhu natáčení poněkud změní. První skupina hodlá vyrobit film plný nebezpečných mutantů. Tyto tvory, kteří se živí odpadky, si vyhledili lidi. Ale pak se to nějak zvrhne, mutantů začnou být agresivní... Filip Kršiak, pravá ruka hlavního vedoucího, studuje teorii a dějiny filmu, má velké zkušenosti s dětmi, a přesto nepřestává žasnout. „Zní jako kliše, že se učíme jeden od druhého, ale ono je to tak. Člověk má při filmové tvorbě některé věci zažité, dítě to zažité nemá, tak to udělá úplně jinak. Ty děti jsou úžasné, dokážou o věcech přemýšlet.“ Tábor je podle něj nabitý tvůrčí atmosférou, vzduch se plní tisíci nápady.

„Jeho“ štáb přivede před kamery taky mutanty. Prý to bude tragikomédie o obluďe, která se živí odpadky.

To skupina, s níž seděla lektorka Linda, má úplně jiný

scénář. Ne že by byl laskavý, taky to bude pěkný horor. Zelená Karkulka. Babička řídí les, a to ovládacím panelem, ovšem když chce jít na penzi a předat les vnučce, zajme ji lesachtivý vlk a Karkulce dá vybrat – buď les, nebo babička.

„Štáby“ dokončí natáčení, pak za pomoci lektora Aleše, profesionálního střiháče, dokončí film, ale neuvidí ho. Poslední den tábora si všichni zabalí, odjedou do Prahy, sejdou se před kinem Světozor s rodiči. A teprve až zasednou v hledišti, může začít slavnostní premiéra tří nových filmů. Když vidím, co děti chystají, mám trochu pochybnosti, jak se asi budou rodiče tvářit. „Měli jsme před táborem schůzku s rodiči a promítli jsme jim loňské filmy. Aby byli dopředu připraveni na to, co mohou děti natočit. Většinou jsou to drsné horory,“ říká Mirek Velš. A podle loňských zkušeností odhaduje, že odpovědně ve Světozoru bude zase krásné a plné emocí.